

Protokoll

Tillväxtberedningen

Tid och plats

6 december, kl. 10-15.00 2019 Norrbottens Kommuner, Luleå

Närvarande

Helena Stenberg (s) Norrb. K.	Kenneth Backgård (sjvp) RegionNorrb
Tomas Mörtberg (c) Norrb. K.	Helena Öhlund (s) Region Norrb
Claes Nordmark (s) Norrb.K	
Robert Bernhardsson (s) LKF	
Tomas Egmark (s) Norrb. K	
Ulrica Hammarström (s) Östra Norrb	
Sara Lundberg (s) A-kommuner	

För kännedom

Jeanette Wäppling (v) LKF	Anders Sundström (sjvp) Region Norrb.
Sven Tornberg (c) Norrb. K	Marin Åström (sjvp) Region Norrb.
Britta Flinkfeldt (s) A-kommuner	Tomas Vedestig (sjvp) Region Norrb.
Tommy Nilsson (s) Östra Norrb.	Bente Moen Åkerholm (s) Region Norrb
	Anders Rönnqvist (sjvp) Region Norrb
	Anders Josefsson (m) Region Norrb.
	Linda Frohm (m) Region Norrb
	Johannes Sundelin (s) Region Norrb
	Lennart Thörnlund (s) Region Norrb.
	Anders Öberg (s) Region Norrb
	Daniel Persson (s) Region Norrb
	Nils-Olov Lindfors(c) Region Norrb

Dagordning

1. Mötesordförande Helena Stenberg hälsar samtliga välkomna.
2. Till justerare väljs Helena Öhlund.
3. Dagordningen godkännes.
4. Föregående protokoll godkänns och läggs till handlingarna.

5. Infrastruktur

a. Information - från RKM, Mats Aspemo VD

Mats Aspemo presenterar sin bakgrund och som ny i rollen som vd för RKM och uppdraget att utveckla kollektivtrafiken utifrån trafikförsörjningsprogrammet. Norrbotten är sämst på att åka kollektivt. För att få fler att åka kollektivt handlar det om förändrat beteende hos människor samt bättre tillgänglighet, enkelhet, status och hållbarhet även om förutsätt-

ningar ser olika ut runt om i länet. Det kräver olika typer av lösningar exempelvis bättre samordning gods/persontrafik, utveckling av avropsstyrd trafik samt samordning tåg och busstrafik. Utmaningen är att skapa en långsiktig stabil ekonomi och en utvecklad kollektivtrafik. RKM kommer att flytta till Bussgods lokaler på busstationen i Luleå. Det pågår ett projekt för tågutveckling Boden-Luleå, Boden-Haparanda. Andra frågor som det arbetas med är prissättning, målet fossilfritt 2030 och bussgods i ny tappning. Tillsammans med Västerbotten bildas ett gemensamt bolag med förslaget att ägarandelen blir AC 70% och BD 30%. Platsdyra lösningar försvinner och servicen kan bli sämre på vissa orter. Samtidigt undersöker man att sampacka och distribuera med andra transportföretag. Processen och planeringen är inte helt klar.

Pajala och Arjeplog är med i ett nationellt förstudieprojekt tillsammans med Region Norrbotten där en distributionshub/central är en idé för att ge service till medborgare och företag.

Informationen läggs till handlingarna

b. Justering länstransportplanen

Ulrika Nilsson berättar att Regionala utvecklingsnämnden har 2019-11-05 beslutat att länstransportplanen för Norrbottens län 2018-2029 ligger fast med sina prioriteringar men med en tidsförskjutning av planerade åtgärder och potter för bidrag. Justeringen avser tidsförskjutningar av åtgärder för hantering av ekonomiska medel i länstransportplanen då genomförandet av investeringsåtgärder, mötesseparering på väg 97 och väg 373, kommer att kosta betydligt mer än de medel som avsatts för ändamålet i planen. Medel har tillskjutits från nationella planen för medfinansiering. Om inte den fastställda vägplanen genomförs inom 5 år måste omstart göras vilket fördyrar än mer.

Tillväxtberedningen anser det mycket allvarligt att nödvändiga investeringsobjekt i kommunerna skjuts i vissa fall flera år framåt vilket rimmar dåligt med nollvisionen och säkerhet på vägnätet i hela länet.

Tillväxtberedningen beslutar att uppdra till ansvariga tjänstepersoner att ta fram en skrivelse till infrastrukturministern och Trafikverkets GD om behov av medel till länstransportplanen för att säkerställa att nollvisionen kan eftersträvas i hela Norrbotten.

c. Flygbilen

Ulrika Nilsson informerar om det anslag som föreslogs i regeringens höstbudget återfinns i Trafikverkets regleringsbrev vilket brukar komma i december, kan fortsatt avtal om flygbilen tecknas. Länstrafiken förbereder upphandling och målsättningen är att trafiken ska kunna återupptas från april 2020. På senaste mötet i tillväxtberedningen togs frågan upp med Trafikverket. Avtal gällande flygbilen avser Jokkmokk, Älvsbyn, Övertorneå och Haparanda.

Tillväxtberedningen beslutar skicka en skrivelse till Trafikverket Nord Helena Eriksson och GD Lena Erixson om betydelsen av flygbilen.

6. Det regionala tillväxtarbetet

a. Återrapportering från Nationellt tjänsteforum

Anna Lindberg informerar om frågor som kommer upp på Nationellt forum idag där Nils-Olov Lindfors och Anders Öberg deltar. Aktuella frågor som behandlas är forskningspolitisk proposition – innovationer och företagande där Region Norrbotten och Norrbottens Kommuner inlämnat ett gemensamt remissyttrande. Om digitalisering och initiativ inom digital infrastruktur i hela landet. Återkommande punkt är framtida sammanhållningspolitiken. Frågan om skogens betydelse och användning är viktig och med skogsprogram både nationellt och regionala. Återkommande diskussion om statlig närvaro i hela landet. Den frågan kopplar inte endast till service utan till kompetensförsörjning och attraktivitet för rekrytering på landsbygden. Möjligheter till distansstudier och lärcentras betydelse är viktig för landsbygden.

I direktiven till utredningen om strandskydd är uppmaningen att flexibilitet är viktig. En tjänsteperson från Region Norrbotten ingår i expertgruppen. Robert Bernhardsson Jokkmokk sitter med i en arbetsgrupp. Tillväxtverket får olika uppdrag för att främja regionalt utvecklingsarbete men det är svårt att arbeta med långsiktiga satsningar pga. ettåriga budgetar. För det regionala tillväxtarbetet efter 2020 kommer en ny nationell strategi. Det regionala utvecklingsansvaret delas upp utifrån uppdraget enligt lag om regionalt utvecklingsansvar och regionens egna initiativ. Uppdraget blir bredare och enligt villkorsbeslut ska regionen rapportera in till Tillväxtverket om utmaningar, prognoser samt att regionens behov matchas upp mot de satsningar som görs.

Informationen läggs till handlingarna.

b. Bredbandsstöd

Jonas Tiger tf bredbandssamordnare informerar om PTS:s förslag till ny modell för bredbandsstöd. Förslaget innebär att enbart 4 regioner av 21 regioner föreslås få stöd under 2020 eftersom det är lite medel (drygt 100milj). Urvalsmetoden är att det ska vara kostnadseffektivt dvs. öka procentuella anslutningsgraden i Sverige vilket innebär att det går till tätortsnära områden. Om fortsättning innebär 4 regioner/årigen, riskerar Norrbotten att hamna än mer på efterkälken. Idag ligger Norrbotten sämst till angående utbyggnad i glesbygd. Problemet är att mängden medel som är avsatta, 650 MSEK 2020-2022 är alldeles för lite motsvarande behovet. Det finns både för- och nackdelar med modellen exempelvis behöver inte kommunerna ha slutit avtal med kunder innan de börjar bygga som i nuvarande modell.

Nuvarande modell innebär att utbetalningarna av bredbandsstöd är lågt. Det beror dels på att utbygganden går långsamt och att kostnader inte upparbetas. Dels på att anslutningsgraden i landsbygden är låg då kunderna inte skriver avtal.

Tillväxtberedningen anser att bredband är en förutsättning för samhällsutveckling både för offentliga välfärdstjänster och näringslivet möjligheter att finnas i hela länet. Förslaget ska överlämnas till regeringen i januari.

Tillväxtberedningen beslutar att frågan ska snarast undersökas för att kunna reagera på förslaget till digitaliseringsminister Anders Ygeman.

c. Återrapport – investeringsfonden EIP

Per-Erik Andersson återkopplar till förra tillväxtberedningen där en rapport om behov av investeringskapital presenterades. Tillgången till extern finansiering för företag i länen ligger i nivå med hur det ser ut i Sverige i stort. Däremot finns det vissa variationer inom länet när det gäller möjligheter att tillgå traditionell bankfinansiering. Men det tycks i dagsläget kompenseras av offentliga marknadskompletterande instrument. Rapportens syfte vara att få fram beslutsunderlag för att avgöra om regionen skulle gå med i en garantilösning i samverkan med Europeiska investeringsfonden, EIP samt avsätta en lånegaranti på 120 miljoner.

Förslaget har bearbetas och den 10 december kommer regionala utvecklingsnämnden att besluta att inte gå med i europeiska investeringsfonden, EIF. Däremot är regionen med i en dialog om en arktiskt investeringsfond.

Informationen läggs till handlingarna.

d. Revidering av Sveriges strategi för den arktiska regionen

Anita Lindfors berättar att UD fått i uppdrag av regeringen att revidera Sveriges strategi för arktiska regionen som antogs 2011 och uppdaterades 2016 efter Parisavtalet. Strategin är Sveriges hållning i en global kontext och fokus ska vara på säkerhetspolitik och klimatfrågan. Norrbotten och Västerbotten är fortsättningsvis Sveriges arktiska län. Björn Lyrvall, Sveriges avgående arktiska ambassadör, informerade på ett möte på länsstyrelsen med tjänstepersoner att revideringen ska vara klar i mars och att det blir inget formellt remissförfarandet. Ansvariga tjänstepersoner framförde önskemål om en dialog med politiker från Norrbotten samt hur Norrbotten exempelvis utifrån arktiska testmiljöer och FoUI kan bidra till Sveriges klimatomställning.

Informationen läggs till handlingarna.

7. Rapport – El analys

David Sundström presenterar preliminära slutsatser i inventeringen. Skellefteå kraft, Vattenfall och Node Pole har i samråd med Region Norrbotten genomfört en inventering av tillgång och distribution av kraft i länet. Syftet är en långtidsplan och framtidsscenario för utökade effektuttag inom elprisområdet SE1 2019-2028. Under 2019 har det kommit larmrapporter om att Sverige hotas av elbrist och att Svenska Kraftnät inte klarar elförsörjningen framgent. Energimarknadsinspektionen har fått i uppdrag av regeringen att analysera kapacitetsbrist i elnätet. Uppdraget ska slutredovisas 1 oktober 2020 och en delredovisning ska ske 1 april.

Nya aktörer inom segmentet elintensiv industri har under en relativ kort tidsperiod etablerat sig i området SE1. Det kommer att innebära behov av en kraftig ökad elförbrukning vilket gör att mindre el exporteras söderut från SE1. Långtidsplanen för SE1 ska beskriva framtida utökade effektbehov och vad som saknas idag för att planen ska realiseras.

Denna inventering kommer under december och januari kommuniceras samt underlaget kompletteras från övriga intressenter i länet genom ett flertal möten. Tillsammans med Svenska Kraftnät bör man gå igenom framtidsscenarioet och säkerställa att de antaganden som gjorts gällande begränsningar i nätet ligger i linje med deras.

Analysen ska vara klar mars-april 2020. Beslut bör sedan tas om fortsatt process med nationellt påverkansarbete och elnätsplan.

Informationen läggs till handlingarna.

8. Information om arbete med attityder/ jämställdhet

Katarina Halvardsson, distriktidrottschef Norrbottens Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna berättar om arbetet med en inkluderande miljö för barn och ungdomar. Historiskt bygger idrotten på manliga normer och hierarkier. Idrottens jämställdhetsmål om lika möjligheter och villkor för alla, oberoende av kön, att utöva och leda idrott samt att idrottsutövning ska värderas lika och prioriteras på ett likvärdigt sätt har inte uppnåtts. Flera projekt sker vid sidan om vilket bidrar till att strukturer, kultur och styrsystem inte förändras. Det behövs krafttag för att jämställdhetsmålen ska uppnås.

Därför arbetar Norrbottens idrottsförbundet med ungdomar med normer och värderingar, Locker Room Talk och Schysst Snack. Schysst snack vill få unga killar att prata om hur det är att vara kille, hur förväntas man bete sig och vad är det ok att prata om. Utbildarna är unga män som själva har idrottsbakgrund och fungerar som förebilder som killarna själva kan identifiera sig med. Målgruppen är killar 13-17 år. I satsningen används material från machofabriken, ett metodmaterial för praktiskt arbete för jämställdhet och mot våld tillsammans med unga. Fokus ligger på normer för manlighet och hur de påverkar oss alla. Nu pågår utbildning av ledare för att arbeta med unga flickor. Målet är att man börjar reflektera kring sina egna beteenden, att fundera kring hur gruppsyck kan påverka samt att hitta verktyg för att förändra destruktiva beteenden, både hos sig själv och andra. Jämställdhet är en verksamhetsutvecklingsfråga och det är viktigt med samma tillgång till anläggningar och lika förutsättningar. Norrbotten är en bra bit på väg och har flera framgångsrika tjejer både i lagidrotter och individuellt.

Informationen läggs till handlingarna.

9. Stockholmskontoret – påverkansarbete

Punkten utgår och kommer på nästa tillväxtberedning den 17 januari.

10. Europiskt påverkansarbete – lägesrapport

Jenny Mozgovoy berättar att det tagit tid med uppstart av ett nytt Europa-Parlament och en ny EU-kommission. Förhandlingarna om EU:s kommande budget för programperioden 2021–2027 pågår. Förberedelserna inför programskrivningsarbetet för hur EU:s struktur- och investeringsfonder kan användas programperioden 2021-2027 har påbörjats på nationell nivå.

Europaforum har tagit fram två positioner där EFNS vill understryka vikten av att programmering av sammanhållningspolitiken sker på regional nivå. EFNS vill också understryka att extraallokeringen till de nordligt glesbefolkade områdena bör undantas från tematisk koncentration och att investeringar i transport- och digital infrastruktur genom ERUF möjliggörs i dessa områden. EFNS vill understryka att investeringar genom ERUF i flygplatsinfrastruktur bör tillåtas i de nordliga glesbefolkade områdena. EFNS ställer sig bakom EU-kommissionens ambitioner om sammanhållningspolitiken, förslag till budget och gleshetsallokeringen. Det nya är att 25% av allokeringen involveras i det nationella Sociala fondsprogrammet, ESF och det är viktigt att markera att det är norra Sveriges medel.

Informationen läggs till handlingarna.

11. Övriga frågor.

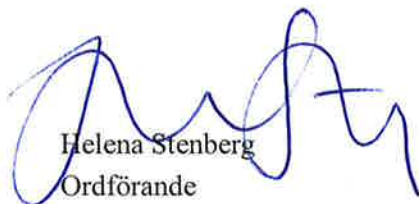
Det finns inga övriga frågor.

12. Nästa möte

17 januari 2020, Regionhuset i Luleå, styrelserummet. Region Norrbotten är ordförande och sekreterare under 2020.

13. Avslutning

Ordförande tackar för bra diskussioner, önskar god jul och gott nytt år samt avslutar mötet.

Helena Stenberg
Ordförande

Helena Öhlund
Justerare

Anita Lindfors
Sekreterare